

Uluslararası Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi Dergisi
International Journal of Teaching Turkish as a Foreign Language

Geliş/Received: 25.12.2023 Kabul/Accepted: 09.06.2024

Yabancılara Akademik Türkçe Öğretiminde İhtiyaçlar ve Çözüm Önerileri¹

Dilek FİDAN^a

^a Doç. Dr., Kocaeli Üniversitesi, Kocaeli, TÜRKİYE, dilek.fidan@kocaeli.edu.tr

 : 0000-0003-1349-580X

Öz: Bu çalışmanın amacı, 1-2 Haziran 2023 tarihlerinde gerçekleştirilen Yabancılara Akademik Türkçe Öğretimi Çalıştayı'nda, Türkçenin akademik dil olarak öğretilmesiyle ilgili ele alınan konularla ilgili görüşlere ve çözüm önerilerine ait verileri sınıflandırıp raporlanmasıdır. Çalıştay'da ele alınan konular, akademik Türkçe eğitiminde materyaller; ölçme ve değerlendirme; okuma ve yazma becerilerinin öğretimi; konuşma ve dinleme becerilerinin öğretimi; dilbilgisinin ve sözcük kullanımının öğretimi; müfredat ve farkındalıktır. Nitel araştırma yöntemlerinden doküman incelemesi ilkeleri doğrultusunda akademik Türkçe eğitimi ve öğretiminde sorun olan farklı konulardaki çalışma kümelerinin fikir tepsisi yöntemi ile ele aldığı konu başlıklarından çıkan sonuç raporları incelenmiş, değerlendirilmiş ve ele alınan tüm konulara ait sonuç özeti hazırlanmıştır. Elde edilen verilerin incelenmesi sonucunda, Akademik Türkçe derslerindeki sorunların temelinde bir "Akademik Türkçe Öğretim Programı"nın olmamasının; ders içeriklerinde, materyallerde, ölçme ve değerlendirmede de bir standardın yakalanamamasına neden olduğu ortaya çıkmıştır.

Anahtar Kelimeler: Akademik dil, Ölçme ve değerlendirme, Öğretim programı, Ders materyali

¹ Bu çalışmanın bir bölümü 1-2 Haziran 2023 tarihinde Kocaeli Üniversitesinde gerçekleştirilen Yabancılara Türkçe Öğretiminde Akademik Türkçe Çalıştayı'nda sözlü olarak sunulmuştur.

Needs and Solutions in Teaching Academic Turkish as Foreign Language

Abstract: The aim of this study is to classify and report data regarding the views and solution proposals related to teaching Turkish as an academic language, discussed at the Workshop on Teaching Academic Turkish to Foreigners held on June 1-2, 2023. The topics addressed at the workshop include materials for academic Turkish education; assessment and evaluation; teaching reading and writing skills; teaching speaking and listening skills; teaching grammar and vocabulary; curriculum and awareness. Using principles of document analysis as qualitative research methods, the study examines and evaluates the outcome reports of various topics addressed through the idea tray method (brainstorming method) in academic Turkish education and teaching. Ultimately, it is revealed that the lack of an "Academic Turkish Teaching Curriculum" is at the core of the problems in Academic Turkish courses, leading to a lack of consistency in course content, materials, assessment, and evaluation.

Keywords: Academic language, Assessment and evaluation, Curriculum, Course material.

1. GİRİŞ

Son yıllarda Türkçenin genel amaçlar için yabancı dil olarak öğrenilmesinin/öğretilmesinin yanında, Türkiye'ye lisansüstü eğitim almak için gelen uluslararası öğrencilerin hazırlık eğitiminden sonra bölümlerindeki derslerde, tez yazım aşamalarında ve Türkçeyi kullanmak zorunda oldukları diğer akademik becerilerde yaşadıkları sorunlardan sonra, bu öğrenciler için "Akademik Türkçe" derslerinin gerekliliği gündeme gelmiştir. Yılmaz ve Konyar (2017) da uluslararası öğrencilerin akademik Türkçe becerilerinin yetersizliği nedeniyle başarısız olduklarını, hatta bu nedenle bölümü bırakanlar olduğunu belirtmektedir. Türkiye genelinde akademik Türkçe derslerini, ağırlıklı olarak Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı'nın (YTB) Türkiye Burslusu uluslararası öğrencileri almaktadır. Kendi imkanlarıyla okuyan özel statüdeki diğer uluslararası öğrencilerin, genel Türkçe derslerinden bağımsız olarak almaları gereken akademik Türkçe derslerini hem ek bütçe ayırmamak hem de zaman kaybetmemek için tercih etmedikleri görülmektedir. *YTB, 2018 bahar yarısında aldığı bir kararla, YTB burslusu öğrencilerin "Akademik Türkçe" dersi almalarını zorunlu hale getirmiştir* (Vergili ve Haykır, 2023, s. 363). Bu karara göre, C1 sertifikası alan Türkiye burslusu öğrencilerin hepsi toplam 140 saatlik "Akademik Türkçe" dersini almak zorundadır.

YTB'nin 2018'de aldığı bu kararın ardından YÖK, 2019 yılında uluslararası öğrencilerin, *seçmeli Akademik Türkçe* dersleri alabilmeleri için üniversitelerce gerekli düzenlemelerin yapılmasını istemiştir. YÖK'ün her ne kadar böyle bir kararı olsa da Türkiye'deki tüm üniversitelerde bu derslerin

sistematiik ve standart bir biçimde verildiğini söylemek pek mümkün değildir. Tablo 1'de, bir devlet üniversitesinin seçmeli Akademik Türkçe dersinin içeriği² yer almaktadır:

Tablo 1

Bir Devlet Üniversitesinin Seçmeli Akademik Türkçe Dersinin İçeriği

Haftalar	KONU
1. Hafta	Dil nedir? Dünya Dilleri ve Türkçe
2. Hafta	“Akademik Dil” kavramı, akademik dil olarak Türkçe, akademik Türkçeye duyulan ihtiyaç
3. Hafta	Akademik Türkçe ile metin tasarlama aşamaları
4. Hafta	Akademik Türkçe ile metin tasarlama aşamaları
5. Hafta	Akademik Türkçe ile metin tasarlama aşamaları
6. Hafta	Akademik Türkçe ve bilimsel terimlerin entegrasyonu
7. Hafta	Bilimsel arařtırmalarda veri temin etme, kullanma ve aktarma usulleri
8. Hafta	Türk dilinin fonetik, morfolojik, semantik nitelikleri
9. Hafta	Türk dilinin söz dizimsel (sentaks) nitelikleri
10. Hafta	Türk dili ile akademik düzeyde metin okuma ve yazma çalışmaları
11. Hafta	Türk dili ile akademik düzeyde metin okuma ve yazma çalışmaları
12. Hafta	Türk dili ile akademik düzeyde metin okuma ve yazma çalışmaları
13. Hafta	Türk dili ile akademik düzeyde metin okuma ve yazma çalışmaları
14. Hafta	Türk dili ile akademik düzeyde metin okuma ve yazma çalışmaları

Tablo 1'deki işlenecek konulara bakıldığında (örn. 1,2 ve 7. haftalar), bu konularda bilgi sahibi olmanın uluslararası öğrencilerin akademik Türkçe becerilerine nasıl bir katkı sağlayacağı kestirilememektedir.

Diğer taraftan Tablo 2'deki, başka bir devlet üniversitesindeki seçmeli Akademik Türkçe dersinin içeriği³ incelendiğinde, ders içeriğinin Tablo 1'dekinden farklı olarak, paragraf şeklinde verildiği ve hangi hafta, hangi konu/ların işleneceğinin belirsiz kaldığı görülmektedir.

²<https://ogrencileri.ebyu.edu.tr/Dosyalar/Üniversite%20Seçmeli%20Ders%20içerikleri/pdf/050001.1024-Akademik%20Türkçe.pdf> (Erişim 11.12.2023)

Tablo 2

Seçmeli Akademik Türkçe Dersi İçeriği (Devlet Üniversitesi)

Lisans eğitimlerine devam eden uluslararası öğrencilerin Türkçe okuma, dinleme, konuşma ve yazma dil becerilerini geliştirmeye yönelik okuma metinleri, dinleme kayıtları, konuşma görevleri ve yazma konularının sınıf içi etkinlikleri. Öğrencilerin Türkçe tez, makale, sunum, rapor vb. gibi bilimsel çalışmalar hazırlayabilmesine yönelik faaliyetler. Öğrencilerin Türkçe film, tiyatro oyunu, radyo oyunu vb. gibi işitsel ve görsel sanatsal yapıtları anlayıp yorumlar yapabilmesine yönelik faaliyetler. Öğrencilerin herhangi bir konu hakkında Türkçe hazırladıkları bilimsel çalışmaları topluluk önünde işitsel ve görsel olarak sunabilmelerine yönelik faaliyetler.

Yukarıdaki içerik incelendiğinde, öğrencilerin akademik alandaki Türkçe yeterliklerini geliştirmeye yönelik olduğu söylenebilecek tek faaliyet, "Öğrencilerin herhangi bir konu hakkında Türkçe hazırladıkları bilimsel çalışmaları topluluk önünde işitsel ve görsel olarak sunabilmelerine yönelik faaliyetler" ifadesidir. Diğer faaliyetlerin, genel amaçlı Türkçe eğitimi içeriği açısından daha uygun olduğu görülmektedir.

Akademik dil, özel amaçlı dil öğretiminin bir alt dalı olarak varlık göstermekte ve hedef dilin, bilimsel birtakım etkinlikleri (bilimsel rapor, tez yazma, sunu yapma, ders dinleme, ders anlatma...vb) gerçekleştirmeye yetecek kadar teknik kullanılabilmesidir. Bu durumda, Türkçe özelinde düşünüldüğünde akademik Türkçe ifadesiyle, öğrencilerin genel Türkçe becerilerinden farklı olarak Türkçeyi akademik ortamlarda kullanabilmeleri ve bilimsel metinler oluşturabilmeleri kastedilmektedir. Dolayısıyla bu dersler için oluşturulacak ders içeriklerinde öğrencilerin akademik ortamlarda ihtiyaç duydukları dil yeterliliklerini kazandırmayı hedefleyen öğrenme çıktıları üzerine odaklanılmalıdır.

Yılmaz ve Konyar (2017, s.228-231) öğrencilerin en çok akademik yazmada, özellikle bölümleriyle ilgili alanlarda makale yazmada; akademik okumada en çok ders materyallerini okumada ve anlamada, bilimsel bilgiyi kişisel (yazarın kendi görüşünden) bilgiden ayırmada; akademik konuşmada en çok bir bilgiyi sözel olarak özetlemede ya da rapor etmede zorlandıklarını buna karşın en az zorluk yaşadıkları becerinin akademik dinleme olduğunu bildirmektedir. Diğer taraftan öğrencilerin dil merkezinde aldıkları eğitimle ilgili görüşleri sorulduğunda, aldıkların eğitimin onları akademik okuryazarlığa hazırlamadığını, bölümlerine ilk başladıklarında bölüm derslerinde zorluk yaşadıklarını, kendilerini akademik Türkçede yeterli görmediklerini, sınavlarda kendilerini ifade edemediklerini, bölümleriyle ilgili akademik terminolojiyi/ sözcük varlığını anlamada zorluk yaşadıklarını, akademik Türkçelerinin

³<https://ebs.pusula.pau.edu.tr/bilgigoster/Ders.aspx?lng=1&dzy=3&br=21&bl=60&pr=171&dm=646&ps=3&dk=134113&ds=0> (Erişim: 09.12.2023).

dersleri takip etme ve sınavlarda başarılı olacak kadar iyi olmadığını dile getirmişlerdir. Buna ek olarak öğrencilerin çoğunluğunun, hazırlık eğitimi sırasında ya da bölüm dersleriyle eşzamanlı olarak akademik Türkçe dersi almaları gerektiğine inanmaktadırlar.

Türkiye'de akademik Türkçe alanındaki bilimsel çalışmalar incelendiğinde, ağırlıklı olarak akademik yazma (Karagöl, 2018; Yurdakul-Güde, 2019; Küçük, 2017; Seyedi, 2019; Tok, 2012, Samim, 2022; Çiftler ve Aytan, 2019, Demiriz ve Okur, 2019) ve akademik sözcük bilgisi (Tüfekçioğlu, 2018; Eroğlu, 2022; Dolmacı, 2015; Sayar, 2023; Çiftler, 2022) üzerine odaklanıldığı görülmektedir. Diğer taraftan akademik okuryazarlık (Ekmekçi, 2017); öğrencilerin ihtiyaçları (Demir, 2017), akademik Türkçe setlerinin/materyallerinin incelenmesi (Özdemir, 2021; Bakırdöğen, 2022; Kocaman-Gürata, 2022a), iki dillilere akademik Türkçenin öğretilmesi (Yılmaz, 2022); ihtiyaç analizi ve ders içeriği önerisi (Konyar, 2019; Kocaman-Gürata, 2022b), mühendislik öğrencileri için öğretim programı önerisi (Bilgili, 2023) konularında da alanyazında çalışmalar yapıldığı gözlenmektedir.

Bilimsel çalışmalar dışında, uluslararası öğrenciler için hazırlanan akademik Türkçe ders materyalleri⁴ sınırlı sayıda ve içeriktedir: Bu materyaller incelendiğinde, dil seti olarak Gazi, İstanbul ve Erciyes Üniversitelerinin hazırladığı "Akademik Türkçe" kitaplarının olduğu görülmektedir. Bu setler genellikle fen, sosyal ve sağlık bilimleri alanlarına yönelik ayrı ayrı yazılmış materyallerdir.

1.1 Amaç

Bu çalışmanın amacı, 1-2 Haziran 2023 tarihlerinde Kocaeli Üniversitesi Dil Öğretimi Uygulama ve Araştırma Merkezi (DİLMER), Eğitim Fakültesi ile Kocaeli Belediyesi ve Uluslararası Öğrenci Derneği iş birliği ile düzenlenen "Yabancılara Akademik Türkçe Öğretimi Çalıştayı"nda masaya yatırılan Akademik Türkçe ile ilgili sorunlara, görüşlere ve çözüm önerilerine ait verileri sınıflandırıp raporlaştırmaktır.

1.2 Problem

Yukarıdaki amaç doğrultusunda Türkiye'de "Akademik Türkçe" derslerinde hangi sorunların yaşandığı sorusuna, aşağıdaki alt başlıklar göz önünde bulundurularak yanıt aranmış ve çözüm önerilerinde bulunulmuştur:

⁴ Akademik Türkçe I (2017). Ed. Nezir Temur, Gazi Üniv. Yayınları.

Akademik Türkçe II (Yazma) (2017). Ed. Nezir Temur, Gazi Üniv. Yayınları.

Akademik Türkçe 1 (Sosyal Bilimlerde). (2018). Ed. Mehmet Yalçın Yılmaz, İstanbul Kültür Yayınları.

Akademik Türkçe 2 (Sosyal Bilimlerde). (2018). Ed. Mehmet Yalçın Yılmaz, İstanbul Kültür Yayınları.

Akademik Türkçe 3 (Fen ve Sağlık Bilimlerinde). (2018). Ed. Mehmet Yalçın Yılmaz, İstanbul Kültür Yayınları.

Akademik Türkçe. (2019). Ed. Halit Karatay, Pegem Yayınları.

Moralı, G.; Halitoğlu, V.; Gökduman, E.; Acar-Çimen, Y.; (2018). Uluslararası Öğrenciler İçin Akademik Türkçe (Sosyal Bilimler). Can Ofset.

Halitoğlu, V.; Acar, Y.; Gökduman, E.; Moralı, G. (2018). Uluslararası Öğrenciler İçin Akademik Türkçe (Fen Bilimleri). Can Ofset.

Moralı, G.; Halitoğlu, V.; Acar-Çimen, Y.; Gökduman, E. (2018). Uluslararası Öğrenciler İçin Akademik Türkçe (Sağlık Bilimleri). Can Ofset.

1. Akademik Türkçe eğitiminde **materyaller**,
2. Akademik Türkçe eğitiminde **ölçme değerlendirme**,
3. Akademik Türkçe eğitiminde **okuma ve yazma** becerilerinin öğretimi,
4. Akademik Türkçe eğitiminde **konuşma ve dinleme** becerilerinin öğretimi,
5. Akademik Türkçe eğitiminde **dilbilgisinin ve sözvarlığının** öğretimi,
6. Akademik Türkçe eğitiminde **müfredat**,
7. Akademik Türkçe eğitiminde **farkındalık**.

2. YÖNTEM

Bu çalışmada, akademik Türkçede sorun olan farklı konulardaki çalışma kümelerinin sonuç raporları, doküman incelemesi yöntemiyle incelenmiş ve değerlendirilmiştir. Bu kapsamda, raporda yer alan bulgular ve öneriler özetlenmiştir. Doküman incelemesi, araştırılması hedeflenen olgu veya olgular hakkında bilgi içeren yazılı materyallerin analizini kapsar (Yıldırım ve Şimşek, 2008, s.187).

2.1 Veri toplama yöntemi ve aracı

Bu çalışmanın verilerinin toplanabilmesi için alanyazın taraması yapılmış ve bu taramaya dayanarak akademik Türkçe konusunda öncelikli olarak ele alınması gereken yedi konu başlığı belirlenmiştir. Bu başlıklar, akademik Türkçe eğitiminde *materyaller; ölçme ve değerlendirme; okuma ve yazma becerilerinin öğretimi; konuşma ve dinleme becerilerinin öğretimi; dilbilgisinin ve sözvarlığının öğretimi; müfredat ve farkındalık*tır.

Belirtilen konu başlıklarının betimlenmesi ve çözüm önerilerinin sunulabilmesi için 1-2 Haziran 2023 tarihlerinde *Yabancılara Akademik Türkçe Öğretimi Çalıştayı*'nda "fikir tepsisi yöntemi" kullanılarak toplam yedi masa oluşturulmuş ve her masada ortalama on bir kişiden oluşan akademik Türkçe alanında ders vermiş/ akademik çalışmalar yapmış alan uzmanları dengeli bir biçimde görevlendirilmiştir. Ayrıca her masaya, bir moderatör atanmış ve masanın çalışma kuralları hakkında moderatörlere bilgi verilmiştir.

Çalışma masasının oluşturulmasından sonra her masaya çalışacakları konular verilmiştir. Akademik Türkçe eğitimiyle ilgili verilen konular şunlardır: *Materyaller; ölçme ve değerlendirme; okuma ve yazma becerilerinin öğretimi; konuşma ve dinleme becerilerinin öğretimi; dilbilgisinin ve sözvarlığının öğretimi*. Çalışmalar ikişer bölümden oluşmaktadır. Her masadan, birinci bölümde konunun olumlu yönlerini, ikinci bölümde ise olumsuz yönlerini tartışmaları istenmiştir. *Müfredat ve farkındalık* konularıyla ilgili olarak akademik Türkçenin içinde bulunduğu mevcut durumun tespit edilmesi ve ihtiyaçlara yönelik çözüm önerilerinin getirilmesi talep edilmiştir.

Fikir tepsisi yöntemi şu şekilde uygulanmıştır: Masadaki her katılımcının önüne A2 boyutunda (42x58 cm) 300 gr'lık beyaz Amerikan bristol kağıtlar konulmuştur. Birinci bölümde, her masaya konu başlığı ile ilgili olumlu yönlerin yazılması için sarı yapışkanlı kağıt; ikinci bölümde ise olumsuz yönlerin ve çözüm önerilerinin yazılması için pembe yapışkanlı kağıtlar verilmiştir. Durum tespiti ve ihtiyaçlara yönelik çözüm önerilerinin getirileceği *müfredat* ve *farkındalık* masalarında da benzer uygulama yapılmıştır. Çalışmalar başladığında, ilk önce moderatörler kendi masalarındaki katılımcılara gerekli bilgilendirmeleri yapmış daha sonra, onlardan kendilerine verilen konunun olumlu yönlerini birkaç dakika düşünceleri ve akıllarına gelen her fikri ayrı bir yapışkanlı kâğıda yazmaları istenmiştir. Ardından, her katılımcı kendi önündeki kâğıdı (tepsiyi) sağındaki katılımcıya vermiş solundaki katılımcının kâğıdını da kendi önüne almıştır. Süreç bu şekilde devam etmiştir. Birinci bölümün sonlanmasından önce moderatörün başkanlığında, yazılan tüm fikirler gözden geçirilmiş, tekrar eden ve/veya gereksiz olduğu düşünülen yapışkanlı kağıtlar çıkarılmıştır. Son hali verilen olumlu görüşler toplandıktan sonra ikinci bölüme geçilmiştir. İkinci bölümde, ilk bölümdeki uygulama bu kez olumsuz durumlar için tekrarlanmıştır.

Verilen arada, tüm masalardaki fikirler bilgisayarlara aktarılıp birleştirildikten sonra her bir konuya ait fikirler tüm katılımcılara okunmuş ve sonrasında katılımcıların dinledikleriyle ilgili olarak görüş ve önerileri de ayrıca not edilmiştir.

2.2 Verilerin analizi

Fikir tepsisi yöntemiyle elde edilen veriler, doküman incelemesi yöntemiyle ile betimlenmiş ve sınıflandırılmıştır. Bu betimlemeler sırasında, bazı masalardaki belirlemelerin tümünün, masanın işlemesi gereken konuyla ilgili olmadığı görülmüş ve verilerin sınıflandırılmasında, bu tür maddeler ilgili konu başlıkları altına değerlendirilmiştir. Ayrıca, masalardaki belirlemelerin bir kısmının hem masaya verilen konu başlığıyla hem de Çalıştay'daki konu başlıklarıyla ilgili olmadığı, ancak akademik Türkçe açısından dikkate alınması gereken maddeler olduğu görüldüğünden, bu maddeler "Diğer" kategorisinde değerlendirilmiştir.

3. BULGULAR

Yabancılara Akademik Türkçe Öğretimi Çalıştayı'nda ele alınan "Akademik Türkçe" ile ilgili sorunlara, görüşlere ve çözüm önerilerine ait verilerin sınıflandırıp raporlandırılmasını amaçlayan bu çalışmada, *materyaller, ölçme ve değerlendirme, okuma ve yazma becerilerinin öğretimi, konuşma ve dinleme becerilerinin öğretimi, dilbilgisinin ve sözcük kullanımının öğretimi* konularıyla ilgili olumlu görüşler ve olumsuzlukların giderilmesine yönelik öneriler sunulmuş olup son olarak katılımcıların *müfredat* ve *farkındalık* konuları hakkında görüşleri ayrıca değerlendirilmiştir.

3.1 Akademik Türkçe Eğitiminde Materyallere Yönelik Bulgular

Uluslararası öğrencilerin akademik Türkçe eğitimlerinde materyallere yönelik olumlu ve olumsuz durumlar ve çözüm önerileriyle ilgili alan uzmanları tarafından dile getirilen görüşlerin özetleri şöyledir.

3.1.1. Olumlu Durumlar

Materyallerin varlığıyla ilgili *olumlu* görüşler incelendiğinde, Çalıştay verilerinde toplam sekiz madde tespit edilmiştir. Bu maddelerin değerlendirilmesi sonucunda, aşağıdaki görüşler elde edilmiştir:

- *Var olan akademik Türkçe ders kitaplarının, öğrencilerin alanlarına göre sosyal, fen bilimleri ve sağlık bilimlerine yönelik hazırlanmış olması,*
- *Yayınların dört temel beceriye yönelik hazırlanmış olması,*
- *Materyallerde özgün bilimsel metin türlerine yer verilmesi,*
- *Materyaller arasında, alanlara yönelik terim sözlüklerinin bulunması,*
- *Yayın sayısının artmaya başlaması.*

3.1.2. Olumsuz Durumlar ve Çözüm Önerileri

Materyallerin varlığıyla ilgili *olumsuz* görüşler incelendiğinde, Çalıştay verilerinde toplam on beş madde bulunmaktadır. Bu maddeler değerlendirildiğinde, şu görüşler elde edilmiştir:

- *Materyallerdeki etkinliklerin çok yönlü olmaması: Dört temel beceriyi destekleyecek, farklı etkinliklerle materyallerin zenginleştirilme ihtiyacı,*
- *Materyallerdeki okuma ve dinleme metinlerinin ağır olması, terminoloji bilgisi gerektirmesi,*
- *Materyallerin bir öğretim programına dayanmaması nedeniyle aralarında bir standardın olmaması: Ortak bir müfredata göre hareket etme ihtiyacı,*
- *Var olan materyallerde ölçme ve değerlendirme kısımlarının olmaması ya da yetersiz olması,*
- *Akademik yazma öğretiminin süreç temelli yapılmaması ve öğrenciye verilen geribildirimlerin yetersiz kalması,*
- *Materyallerin ihtiyaç analizlerine göre hazırlanmaması,*
- *Materyallerdeki etkinliklerin üst düzey düşünmeye yönlendirmemesi,*
- *Materyallerin kullanımıyla ilgili öğretmenlerin hizmetiçi eğitim ihtiyaçları,*
- *Materyallerin ve sınıfların disiplinlere ayrılmasının öğrenci ihtiyaçlarına yönelik çözümler sunmaması,*

- *Materyallerin lisans ve lisansüstü öğrenciler için aynı olması,*

3.2 Akademik Türkçe Eğitiminde Ölçme ve Değerlendirmeye Yönelik Bulgular

Uluslararası öğrencilerin akademik Türkçe eğitimlerinde ölçme ve değerlendirmeye yönelik olumlu ve olumsuz durumlar ve çözüm önerileri ile ilgili alan uzmanları tarafından dile getirilen görüşlerin özetleri şöyledir.

3.2.1. Olumlu Durumlar

Ölçme ve değerlendirmeye yönelik *olumlu* görüşler incelendiğinde, Çalıştay verilerinde toplam kırk üç madde tespit edilmiştir. Bu maddeler değerlendirildiğinde, aşağıdaki görüşler elde edilmiştir:

- *Süreci değerlendirmede sunum, portfolyo gibi alternatif ölçme-değerlendirme araçlarının kullanılabilmesi,*
- *Bu sorunun çözümüne yönelik olarak düzenlene bu Çalıştay'ın farkındalık yaratmış olması,*
- *Mesleki dil ile akademik dil ayrımı arasındaki farkın gözetilerek ölçme değerlendirme etkinliklerinin özelleştirilmesi,*
- *Becerilere yönelik ölçme yöntemlerinin alanyazından yola çıkarak belirlenebilecek olması,*
- *YTB'nin artık akademik dildeki başarıyı ölçmek istemesi,*
- *Teknolojik gelişmelerin ölçme ve değerlendirmede kullanılabilir olması,*
- *Süreç temelli ölçme değerlendirme yapan hocaların varlığı,*
- *Akademik dilde ölçme değerlendirme çalışmaya istekli akademik personelin olması,*
- *Genel amaçlı Türkçe öğretiminde ölçme değerlendirmeye yönelik akademik çalışmaların varlığının, akademik dilde ölçme değerlendirmeye de ön ayak oluşturabilecek olması,*
- *YTB, Yunus Emre Enstitüsü, ÖSYM, Maarif Teşkilatı vb. kurumların bu konuda destek verebilecek olması,*
- *Akademik dil setlerinin özellikle okumayı ölçme hakkında bilgi veriyor olması.*

3.2.2. Olumsuz Durumlar ve Çözüm Önerileri

Ölçme ve değerlendirmeye yönelik *olumsuz* durumlar ve çözüm önerileri incelendiğinde, Çalıştay verilerinde toplam seksen madde tespit edilmiştir. Bu maddeler değerlendirildiğinde, aşağıdaki şekilde görüşler elde edilmiştir:

- *Öğrencilere neyin öğretileceği konusunda bir standart olmadığı için neyin, nasıl ölçüleceği konusunda bir standardın olmaması,*

- *Öğretmenlerin neyi, nasıl ölçeceğine dair yeterli bilgilerinin olmaması:* Bu sorunun çözümü için öğretmenlere ölçme ve değerlendirme alanında eğitimler verilmelidir. Bu eğitimlerde, sınav dışındaki ölçme ve değerlendirme yöntemlerinin de tartışılması ve kullanılmasının teşvik edilmesi önemlidir.
- *Akademik Türkçe için özel olarak hazırlanmış ölçme ve değerlendirme materyallerinin olmaması:* Bu sorunun çözümü için dil eğitimi veren öğretmenler ile bölüm hocaları iş birliği içinde çalışarak akademik Türkçeye uygun ölçme ve değerlendirme materyalleri hazırlamalıdır.
- *Süreç temelli ölçme ve değerlendirmenin uzun zaman alması nedeniyle 140 saatlik eğitimin süre açısından yetersiz kalması ve bu tür değerlendirmelere yönelik standart değerlendirme rubriklerinin olmaması,*
- *Akademik Türkçe dersinde geçmenin "geçme notu" ile mi, yoksa "başarılı-başarısız" şeklinde mi değerlendirileceği konusunun belirsiz kalması,*
- *Akademik Türkçe derslerinin "Bilimsel Araştırma" dersleriyle karıştırılıyor olması,*
- *Öğrencilerin akademik Türkçe dersinin sınavına karşı takındıkları olumsuz tutumları ve sınava yönelik kaygıları,*
- *Bazı kurumların ekonomik gelir kaygısıyla ölçme ve değerlendirmeye hakkettiği özeni göstermemesi,*
- *Lisans ve lisansüstü öğrencilere aynı sınavın uygulanması: İki grup öğrenci için farklı içerikli sınavların yapılmasına ihtiyaç.*

3.3 Akademik Türkçe Eğitiminde Okuma ve Yazma Becerilerinin Öğretimine Yönelik Bulgular

Uluslararası öğrencilerin akademik Türkçe eğitimlerinde okuma ve yazma becerilerinin öğretimine yönelik olumlu ve olumsuz durumlar ve çözüm önerileri ile ilgili alan uzmanları tarafından dile getirilen görüşlerin özetleri şöyledir.

3.3.1. Okuma ile İlgili Olumlu Durumlar

Okuma becerilerinin öğretimine yönelik *olumlu* görüşler incelendiğinde, Çalıştay verilerinde okuma için toplam otuz yedi madde tespit edilmiştir. Bu maddeler değerlendirildiğinde, aşağıdaki görüşler elde edilmiştir:

- *Akademik Türkçe derslerinde öğrencilere iyi yapılandırılmış okuma metnlerinin sunulmasının, öğrencilerin metin kurgulama ve yazma süreçlerine de katkı sağlayacak olması,*
- *Güncel konulu okuma metnlerinin seçilmesinin, öğrencilerin genel kültürlerine de katkıda bulunacak olması,*

- Öğrencilerin alanları ile ilgili akademik metinlere daha kolay ulaşması ve teknoloji destekli uygulamalarla çeviri kolaylığının olması,
- Okuma metinlerinin çeşitliliğinin, özellikle bilimsel metinlerin, öğrencilerin anlama düzeyini olumlu yönde etkilemesi: Bilimsel metinlerin okunmasına B2 düzeyinde başlanması gerekmektedir.
- Okuma yanında yazma becerilerine de odaklanılmaya başlanması,
- Makalelerde Türkçeye beraber İngilizce geniş özetlerin de yer almasının, öğrencinin konuyu ana hatlarıyla anlamasında yardımcı olması,
- Okuma öncesinde metne hazırlık amacıyla yapılan sözcük bilgisi çalışmalarının, öğrencilerin terimlerinin kullanımını bağlam içinde görmelerini sağlaması,
- Okuma metinlerinde yer alan terimlere ait basılı ya da elektronik sözlüklere erişim imkanının kolaylığı,
- Lisansüstü öğrencilerin akademik metinlerle ilgili yeterli artalan bilgilerinin olması.
- Var olan dil setlerinin bazılarında, akademik söylem ifadelerinin (örn. bağlayıcılar, gerekçelendirme, karşılaştırma yapıları gibi) B düzeylerinden itibaren verilmesi,
- Okumayla ilgili bilimsel Türkçe metinler üzerinde, diğer becerilere göre daha çok çalışılması.,

3.3.2. Okuma ile İlgili Olumsuz Durumlar ve Çözüm Önerileri

Okuma becerilerinin öğretimine yönelik *olumsuz* görüşler incelendiğinde, Çalıştay verilerinde okuma için toplam otuz yedi madde tespit edilmiştir. Bu maddeler değerlendirildiğinde, aşağıdaki görüşeler elde edilmiştir:

- Bilimsel metin okuryazarlığı konusunda eğitici eğitimlerinin olmaması,
- Okuma metinlerinin eleştirel okuma stratejileriyle çözümlenmemesi,
- Akademik okuma alışkanlığı olmayan öğretmenlerin, akademik okuma çalışmalarının verimini düşürmesi,
- Bilimsel metinleri okumada yetersiz kalan öğrencilerin, yazma becerisinde problem yaşamaları,
- Öğrencilerin metin üretiminde düşünceyi geliştirme ve sınıflandırma, metni organize etme konularında zorluk yaşamaları,
- Okuma metinlerindeki sözcüklerin öğretiminde, kullanım alanının ve bağlamın göz ardı edilmesi,

- *Kaynakların yetersiz olması. Örneğin, akademik Türkçe materyallerindeki okuma metinlerinin daha çok okuduğunu anlamaya yönelmesi; bilimsel metnin bölümlerine odaklanmaması, etkinliklerin yetersiz kalması.*

3.3.3. Yazma ile İlgili Olumlu Durumlar

Yazma becerilerinin öğretimine yönelik *olumlu* görüşler incelendiğinde, Çalıştay verilerinde okuma için toplam on dokuz madde tespit edilmiştir. Bu maddeler değerlendirildiğinde, aşağıdaki şekilde görüşler elde edilmiştir:

- *Yazmanın öğretilmesinde dilbilgisi yapılarına vurgu yapılması,*
- *Öğrencilerin akademik yazma becerilerinin gelişmesinin, kendilerini ifade edebilmelerine katkı sağlaması,*
- *Sınırlı da olsa dil merkezlerinin yazma materyali üretmeleri,*
- *Ders kitaplarındaki B1'den itibaren başlayan yazma etkinlikleriyle, temel düzey akademik yazma pratiklerinin birlikte yürütülmesi.*

3.3.4. Olumsuz Durumlar ve Çözüm Önerileri

Yazma becerilerinin öğretimine yönelik *olumsuz* görüşler incelendiğinde, Çalıştay verilerinde okuma için toplam on madde bulunmaktadır. Bu maddeler değerlendirildiğinde, aşağıdaki görüşler elde edilmiştir:

- *Yazma çalışmalarında yeterince uygulama yapılmaması, öğrencilere yeterli geribildirim verilmemesi,*
- *Takip edilecek standart bir izlencenin olmaması,*
- *Kalabalık sınıflar nedeniyle yeterli düzeyde geribildirim verilmemesi,*
- *Tez yazım kılavuzlarında örnek ifadelerin yer almaması,*
- *Öğrencilerin özetleme becerilerinin yetersizliği,*
- *Öğreticilerin akademik yazma konusunda yeterli bilgi ve birikime sahip olmaması.*

3.4 Akademik Türkçe Eğitiminde Konuşma ve Dinleme Becerilerinin Öğretimine Yönelik Bulgular

Uluslararası öğrencilerin akademik Türkçe eğitimlerinde konuşma ve dinleme becerilerinin öğretimine yönelik olumlu ve olumsuz durumlar ve çözüm önerileri ile ilgili alan uzmanları tarafından dile getirilen görüşlerin özetleri şöyledir.

3.4.1. Olumlu Durumlar

Konuşma ve dinleme becerilerinin öğretimine yönelik *olumlu* görüşler incelendiğinde, her iki becerinin görüşlerinin de ortak şekilde verildiği görülmektedir. Çalıştay verilerinde toplam sekiz madde bulunmaktadır. Bu maddeler değerlendirildiğinde, aşağıdaki görüşler elde edilmiştir:

- *Öğrencilerin kolaylıkla ulaşabileceği akademik içerikli pek çok dinleme metninin (ses kaydı ya da video) bulunması,*
- *Dinlemede otantik içeriklerin kullanılabilmesi,*
- *Öğrencilerin üniversitelerde konferans, panel gibi etkinliklere katılabilmeleri,*
- *Pandemi, deprem gibi hibrit öğretime geçişi zorunlu kılan koşullar sonucunda dil merkezlerindeki teknolojik alt yapının güçlenmiş olması.*

3.4.2. Olumsuz Durumlar ve Çözüm Önerileri

Konuşma ve dinleme becerilerinin öğretimine yönelik *olumsuz* görüşler incelendiğinde, her iki becerinin görüşlerinin ortak olarak verildiği görülmektedir. Çalıştay verilerinde toplam on beş madde bulunmaktadır. Bu maddeler değerlendirildiğinde, aşağıdaki görüşler elde edilmiştir:

- *Materyal eksikliği, otantik materyal kullanma problemi:* Temsil niteliği güçlü sözcük listelerinden yararlanılarak ders materyallerinin oluşturulması yararlı olacaktır.
- *Becerilere ayrılacak süre konusunda bir standardın olmaması:* Ortak öğretim programının hazırlanması, bu problemi ortadan kaldıracaktır.
- *Dinleme becerisinin geliştirilebilmesi için teknik alt yapı ve mali desteğe ihtiyaç duyulması;* dil merkezlerinin teknolojik imkanlarının farklı olması,
- *Öğrencilerin hazırbulunuşluk ve motivasyon düzeylerinin düşük olması,*
- *Konuşmanın ve dinlemenin ölçme ve değerlendirmesinin, tüm öğretmenlerin ortak değerlendirme kriterlerine ve yaklaşımlarına sahip olmasından dolayı standartlaştırılamaması.*

3.5 Akademik Türkçe Eğitiminde Dilbilgisinin ve Sözcük Bilgisinin Öğretimine Yönelik Bulgular

Uluslararası öğrencilerin akademik Türkçe eğitimlerinde dilbilgisinin ve sözcük bilgisinin öğretimine yönelik olumlu ve olumsuz durumlar ve çözüm önerileri ile ilgili alan uzmanları tarafından dile getirilen görüşlerin özetleri şöyledir.

3.5.1.1. Dilbilgisinin Öğretimi ile İlgili Olumlu Durumlar

Dilbilgisinin öğretimine yönelik olumlu görüşler incelendiğinde Çalıştay verilerinde toplam dokuz madde bulunmaktadır. Bu maddeler değerlendirildiğinde, aşağıdaki görüşler elde edilmiştir:

- *Farklı yayınevlerinden çıkan akademik Türkçe setlerinin sosyal, fen ve sağlık olarak ayrılması ve seçim yapma imkanının olması: Setlerde "genel" dilbilgisinin metinler içine yedirilmiş olması, akademik Türkçe açısından önemli görülen konuların ise özel olarak işlenmesi; setlerin bazılarında sözlük kısımlarının var olması, sözcük-tümce-paragraf-metin oluşturma şeklinde modüler bir yapının takip edilmiş olması.*
- *Derslerde öğrencilerin tez ve makale yazmada ihtiyaç duydukları konuların (yazım, noktalama, sıfatlar, eylemler, yantümceler, adlaştırma, edilgen kullanımı gibi) anlatılması,*

3.5.1.2. Dilbilgisinin Öğretimi ile İlgili Olumsuz Durumlar

Dilbilgisinin öğretimine yönelik olumsuz görüşler incelendiğinde Çalıştay verilerinde toplam on bir madde bulunmaktadır. Bu maddeler değerlendirildiğinde, aşağıdaki görüşler elde edilmiştir:

- *YTB öğrencilerinin aldığı 140 saatlik kurs süresinin, akademik dilbilgisi öğretimi ve pekiştirilmesi için yeterli olmaması,*
- *Akademik Türkçe dilbilgisinin öğretimi için kaynakların yetersiz olması: Akademik Türkçe setlerinin bir kısmında öğretilmesi gereken veya ihtiyacı hissedilen dilbilgisi yapılarının hangileri olduğunun belirlenmemiş olması, içerik açısından setler arasında farklılıkların olması; bir kısmında ise dilbilgisine yönelik bir bölümün ya da etkinliğin/ alıştırmaların hiç olmaması: Akademik Türkçe konusunda işlenmesi gereken dilbilgisi konu başlıkları standartlaştırılmalı ve ders materyallerinde bu konuların pekiştirilmesi için alıştırmalar ve etkinliklere yer verilmelidir.*
- *Akademik dilbilgisi konusunda eğitimcilerin yeterli olmaması: Eğitimcilere, eğitimcinin eğitimi kursları verilmeli.*
- *Akademik yazmanın pekiştirilmesi için yeterli zaman ve materyal olmaması: Ayrı bir dilbilgisi-yazma kitabının olması sürece destek verebilecektir.*
- *Öğrenciler bölümlerine başladıktan sonra, onlara akademik yazma dersleriyle akademik Türkçe dilbilgisini kullanarak yazma becerilerinin pekiştirilmiyor olması.*

3.5.2.1. Sözcüklerin Öğretimi ile İlgili Olumlu Durumlar

Dilbilgisinin öğretimine yönelik olumlu görüşler incelendiğinde Çalıştay verilerinde toplam on iki madde bulunmaktadır. Bu maddeler değerlendirildiğinde, aşağıdaki görüşler elde edilmiştir:

- *Akademik Türkçe setlerinin hem farklı alanlara yönelik olması hem de setlerde farklı farklı metinlerin seçilmiş olması, bu alanlara ait terim ve bazı özel kullanımların öğrencilere bağlam içinde öğretilmesini kolaylaştırması,*
- *Bazı akademik Türkçe setlerinin sonlarında sözlüklerin olması,*

- *Materyallerde anahtar sözcüğünün ünite başlarında, metin altlarında terimlerin açıklamalarının verilmesi ve tümce içinde kullanımlarının gösterilmesi.*

3.5.2.2. Sözcüğünün Öğretimi ile İlgili Olumsuz Durumlar

Dilbilgisinin öğretimine yönelik olumsuz görüşler incelendiğinde Çalıştay verilerinde toplam on yedi madde bulunmaktadır. Bu maddeler değerlendirildiğinde, aşağıdaki görüşler elde edilmiştir:

- *Akademik Türkçe setlerinde sözcüğünün verilmesi ve işlenmesiyle ilgili bir standardın olmaması; bazılarında hedef sözcüğü listeleri varken bazılarında olmaması:* Her bölüme ait terminolojik sözlükler hazırlanmalı. Bu kelimeler derste ayrıntılı şekilde anlatılmalı.
- *Sözcük öğretimi için akademik sözcük listelerinin olmaması:* Materyallerde, her bölüme ait sıklık sayımına dayalı (derlem tabanlı) terminolojik listeler hazırlanıp derslerde bu listeler de işlenmelidir.

3.6 Akademik Türkçe Eğitiminde Müfredata Yönelik Bulgular

Çalıştay'da, var olan resmi bir "Akademik Türkçe Müfredatı" olmadığı için bu konu ile ilgili olumlu ve olumsuz görüşler yerine hazırlanacak bir "Akademik Türkçe Müfredatı"nın kapsamı ve içeriği hakkında çalışma masasında görüşler toplanmıştır. Veriler incelendiğinde, müfredata yönelik yedi maddeye yer verilmiştir. Bu maddeler şöyledir:

- *Dil merkezleri arasında uygulama farklılıklarının ortadan kaldırılması için mutlaka "Akademik Türkçe Müfredatı" hazırlanmalıdır.*
 - √ Müfredatta, akademik Türkçe derslerinin ne zaman başlaması gerektiği ve ne kadar süreceği netleştirilmelidir: Mevcut akademik Türkçe eğitimleri, akademik düşüncenin oluşması için yeterli olamayacağından müfredatta yer alacak bazı kazanımların B1'den itibaren gömülü olarak müfredata yerleştirilmesi, C1'den sonra 140-150 saatlik akademik Türkçenin verilmesine temel oluşturacak kazanımların belirlenmesi gerekmektedir.
 - √ Modern eğitim anlayışına göre müfredat olmadan ders materyallerinin var olması uygun bir yaklaşım değildir: Bu durum, akademik Türkçe eğitiminin hedefine ulaşması için önemli bir engeldir.
- *Müfredatın, "akademik düşünce" sistemine uygun olarak bilimsel dilin, bir "tür" olduğu göz önünde bulundurularak türe özgü özelliklerin belirlenerek hazırlanması gerekmektedir:* Bu yaklaşım, temel program yapısına uygulanarak "eylem odaklı" anlayış temelinde içerik, tür odaklı yapılandırılmalıdır. Temel beceriler arasında tümleşik dil becerileri göz önünde bulundurulmalıdır.

- *Akademik Türkçe eğitiminde gerekli ve öncelikli dil yapıları aşamalı olarak yapılandırılmalıdır.*
- *Ölçme ve değerlendirme; süreç temelli, tür odaklı yaklaşıma uygun olarak belirlenmelidir.*
- *Akademik Türkçe dersi verecek öğretmenlere yönelik, "Eğitici Eğitim Kılavuzu" hazırlanıp eğitimlerin verilmesi gerekmektedir.*

3.7 Akademik Türkçe Eğitiminde *Farkındalık'a* Yönelik Bulgular

Çalıştay'da, "Farkındalık" ile ilgili olumlu ve olumsuz görüşler yerine akademik Türkçe konusunda öğretmenlere ve kurumlara farkındalık uyandırmak için nelere yapılması gerektiği çalışma masasında tartışılmıştır. Veriler incelendiğinde, akademik Türkçe eğitiminde farkındalığa yönelik yirmi bir maddeye yer verilmiştir. Bu maddeler şöyledir:

- *Akademik Türkçe, YÖK tarafından zorunlu ve kredili bir ders olarak yabancı öğrencilere okutulmalıdır.*
 - *"Akademik Türkçe" kavramının ne olduğunun iyice kavratılması gerekmektedir: Akademik Türkçe ve genel akademik Türkçe ayrımı yapılmalıdır.*
 - *Öğrencilerin eksikliklerini daha iyi fark edebilmeleri için ölçme ve değerlendirmeler çağdaş yöntemlere uygun olarak yapılmalıdır: Bu noktada, bir çatı kurumunun olması gerektiği ortaya çıkmış, ÖSYM'nin bunu yapabileceği öngörüsü hâkim olmuştur.*
 - *Üniversitedeki akademik üsluba, öğrencilerin gerek metinler gerek sunumlarla B2'den itibaren hazırlanması gerekir. Bu noktada, kaynakların ve öğretmenin rolü önemli olduğundan özellikle öğretmenlerin farkındalığı yükseltirse yetiştirdikleri öğrencilerin de farkındalıkları yüksek olacaktır.*
 - *Akademik Türkçe derslerinde, teknoloji farkındalığı oluşturulmalıdır.*
 - *Yöntembilimci hocaların sürecin içine katılması gerekmektedir.*
 - *Akademik Türkçe farkındalığının oluşturulmasında aşağıdaki kişi ve kurumlara farklı görevler düşmektedir: Bu birimlerin kendi içinde görüşmeler/toplantılar yaparak bu konuda çalışmalar yapması gerekmektedir.*
- √ Dil merkezlerine düşen görevler (öğretmenlere ve öğrencilere yönelik tedbirler almak, hazırlıklar yapmak),
 - √ Üniversitelere düşen görevler (dil merkezleri ve bölümler bazında),
 - √ YTB, YÖK, ÖSYM gibi kurumlara düşen görevler (üniversiteler ve dil merkezleri ile iş birliği yapılarak eğitim-öğretimle ilgili hazırlıkların yapılması).

3.8 Diğer Bulgular

- **Akademik Türkçe derslerinin verilme zamanıyla ilgili belirlemeler:**
 - √ *C1'den sonra veriliyor olması:* Derslere, öğrenciler bölümlerine başladıktan sonra da verilmeye devam edilmesi gerekmektedir.
 - √ Akademik Türkçe derslerinin C1'den önce başlaması gerekmektedir.
 - √ Öğrenciler, bölümlerine başladıktan bir dönem sonra verilirse farkındalıkları daha yüksek olacaktır.
 - √ Avantajları yanında dezavantajları da olsa, akademik Türkçe derslerinin lisans ve lisansüstü öğrenciler için ayrı ayrı planlanmaması gerekmektedir.
- **Öğretmenlerle ilgili belirlemeler:**
 - √ *Dil merkezlerine yıllarını veren öğretim elemanlarının kadro bulduklarında başka yerlere gidiyor olması; dil merkezlerinin kan kaybetmesine neden olmaktadır:* Dil merkezlerine, öğretim üyesi kadrolarının açılması gerekmektedir.
 - √ *Bu dersi veren öğretmenlerin hepsinin bu alanda yeterli olmaması ve hizmetiçi eğitimlere ihtiyaçlarının olması,*
- **Öğrencilerle ilgili belirlemeler:**
 - √ *Genel Türkçe derslerinden sonra, öğrencilerin ağır bir akademik Türkçe ile çok kısa sürede baş etmelerinin beklenmesi,*
 - √ *Özellikle lisans öğrencilerinde motivasyon eksikliğinin olması,*
 - √ *Öğrencilerin tezlerini İngilizce de yazmalarına izin verilmesi nedeniyle öğrenci motivasyonunun düşmesi,*
 - √ *Bursuz (özel) öğrencilerin akademik Türkçe yeterliliklerinin ölçülmeden bölümlerine başlıyor olmaları,*
- *Bazı kesimlerce hala "Mesleki Türkçe" ve "Akademik Türkçe" ayrımlarının karıştırılıyor olması,*
- *Çalıştay sayesinde akademik Türkçe konusunun yeniden gündeme gelmesi ve farkındalık oluşturulması:* Bu gibi bilimsel etkinliklerin sayısının artırılması gerekmektedir.
- *Dil merkezlerinde verilen Akademik Türkçe derslerinin standart denetlenebilir olmaması,*
- *Akademik Türkçe dersleri beceri temelli mi yapılmalı sorusunun yanıtının olmaması,*

4. TARTIŞMA VE SONUÇ

1-2 Haziran 2023 tarihleri arasında gerçekleştirilen Yabancılara Türkçe Öğretiminde Akademik Türkçe Çalıştay'ında, alanyazın taramalarına bağlı olarak ele alınan konu başlıklarıyla (*materyal, ölçme değerlendirme, okuma, yazma, konuşma, dinleme, dilbilgisi ve sözcük bilgisi öğretimi sorunları ile müfredat ve farkındalık*) ilgili olarak alan uzmanlarının görüşlerinin derlenmesi amaçlanmıştır. Aşağıda, Çalıştay verilerine dayanarak elde edilen bulgulara ait tartışma, sonuç ve önerilere yer verilecektir.

4.1 Tartışma

Alanyazın taramalarından ve bu çalışmanın bulgularından yola çıkarak akademik Türkçe alanında yapılan çalışmaların yeterli olmadığı görülmektedir. Yukarıda kuramsal bölümde de belirtildiği gibi akademik Türkçe ile ilgili çalışmaların 2012 yılında başlamasına rağmen özel amaçlı İngilizce ile ilgili ilk çalışma, Herdbert (1965) tarafından yayınlanana "The Structure of Technical English" adlı çalışmadır. Dolayısıyla çalışmanın yayın tarihine bakıldığında, İngilizcenin genel amaçlar dışında öğretilmesi ile ilgili yayınlar, Türkçenin özel amaçlar için öğretilmesiyle ilgili yayınlarla kıyaslandığında çok daha eskilere dayanmaktadır.

Alanyazında, öğrencilerin akademik Türkçeye başlamalarıyla ilgili bir görüş birliği bulunmamaktadır. Yılmaz ve Konyar (2017, s.232) bu eğitimin A2'den itibaren kademeli olarak verilmesi gerektiğini savunurken Yılmaz (2017, s.188) B2'den sonra verilmesi gerektiğini belirtmektedir. Akademik Türkçe becerilerinin edinilmesi, genel Türkçe becerilerinin edinilmesi gibi bir süreç gerektirir. Bu nedenle, akademik Türkçe derslerinin genel Türkçe dersleriyle birlikte başlangıç düzeyinden itibaren (A2) verilmesi mantıklı görünmektedir. Ancak, bunun için dil setlerinin baştan aşağı yeniden düzenlenmesi ve içeriklerinin güncellenmesi gerekmektedir. Aksi takdirde, erken dönemde başlanan akademik Türkçe dersleri öğrencilerin motivasyonunu düşürebilir ve yarardan çok zarar getirebilir. Akademik Türkçe dersi açısından yanıtlanması gereken sorulardan biri de bu dersleri kimlerin vereceği sorusudur. Diğer bir deyişle, bu dersi yabancılara Türkçe öğretimi alanında uzman öğretmenler mi vermelidir, yoksa öğrencilerin okudukları bölümlerdeki akademisyenler de bu dersler için yeterli sayılmalı mıdır? Buradaki karmaşa, "Akademik Türkçe" ile "Mesleki Türkçe" ifadelerinin yanlış şekilde birbirlerinin yerine kullanılmasından kaynaklanmaktadır: *Akademik Türkçe* dersleri, Türkçeyi yabancı dil olarak öğreten öğretmenler tarafından verilmelidir, çünkü bu derslerde Türkçe bilimsel metin kodlama/ oluşturma (üretim) ve kod çözme/ çözümlenme (alımlama) yollarının öğrencilere öğretilmesi ve süreç içinde bu öğrenilenlerin edinime dönüştürülmesi hedeflenir. *Mesleki Türkçe* dersleri ise öğrencilerin kendi alanlarındaki metinleri anlayabilmeleri ve üretebilmeleri için, o alana özgü sözcük bilgisi ve dil kullanımını öğrenmelerini amaçlar. Örneğin, "ağaç dallanması" ifadesinin ziraat fakültesinde okuyan bir öğrenciye yansıttığı anlam ile dilbilim bölümünde okuyan bir öğrenciye yansıttığı anlam farklıdır ve bu ifadenin kullanımı alana göre değişmektedir. Sonuç olarak, üniversitelerde mesleki Türkçe

derslerinin, öğrencilerin bölümlerindeki akademisyenler tarafından verilmesi daha uygun gözükmektedir.

Son yıllarda, Türkçe açısından akademik Türkçe ve mesleki Türkçe ayrımının yapılmaya başlanmasıyla birlikte, mesleki Türkçe alanında da araştırmaların ve yayınların yapıldığı görülmektedir. Bu araştırma ve yayınlardan bazıları şunlardır: Askeri Türkçe (Albayrak, 2013; Taştekin, 2017; Güleç, 2022; Arat, 2022; Fidan ve Arat, 2023), iktisadi ve idari bilimler Türkçesi (Şen, 2015); bankacılık örneği temelinde öğretim programı, ders kitabı ve terimler sözlüğü denemesi (Temizyürek ve diğ., 2015), bankacılık Türkçesi ders kitabı önerisi (Çangal ve Yörüsün, 2017), iktisadi ve idari bilimler öğrencileri için sözcük listesi (Kara ve Ulutaş, 2019), mühendisler için mesleki Türkçe (Temur ve diğ. 2017). Mesleki Türkçe üzerine en çok çalışmanın askeri Türkçe üzerine yapıldığı dikkati çekmektedir.

Akademik Türkçe derslerini verecek öğretmenlerin de kendi içinde uzmanlaşmaya ihtiyacı vardır; çünkü genel amaçlar için verilecek Türkçe dersi ile akademik amaçlar için verilecek Türkçe dersinin hem içeriği hem de öğretim yöntem ve teknikleri birbirinden farklıdır. Bu nedenle, aslında akademik Türkçe derslerini verecek öğretim elemanlarına da akademik metin oluşturma süreçleri ve bu süreçlerde Türkçenin kullanımına yönelik eğitim verilmesi gerekmektedir.

Çalıştayda, "ders materyallerinin" alanlara yönelik olarak ayrılmasının hem olumlu hem de olumsuz yönleri tartışılmıştır. Sosyal, fen ve sağlık bilimleri şeklinde alanlara ayrılmış ders materyalleri, öğrencilerin kendi alanlarındaki terminolojiye ve dil kullanımlarına daha kolay hâkim olmalarını sağlayabilir; ancak, bu materyaller öğrencilerin farklı disiplinlerden gelen bilgileri anlamalarını da zorlaştırabilir.

Çalıştay'ın 'Materyal' konu başlığının tartışıldığı masada, ders materyallerinin alanlara yönelik olarak sosyal, fen ve sağlık bilimleri biçiminde ayrılması hem olumlu hem de olumsuz bir durum olarak nitelendirilmiştir. Bu ikili nitelendirme, akademik dil ile mesleki dil kavramlarının karıştırılmasından kaynaklanmaktadır. Mesleki dilin öğretiminde kişilerin meslek alanlarına yönelik terminolojiye ve dil kullanımlarına daha kolay hâkim olmaları sağlarken akademik dil öğretiminde hedef, öğrencilerin bilimsel söylemi anlamalarına ve bilimsel söylem oluşturmalarına yöneliktir. Akademik İngilizce için hazırlanmış ders materyaller (Bailey, 2024; Bolen, 2024; Chazal ve Hughes, 2020; Chazal ve Rogers, 2020; Dummett ve Hird, 2020; Hewings ve Thaine, 2012...vb) incelendiğinde, bu materyallerin sosyal, fen ve sağlık bilimleri biçiminde alanlara yönelik olarak hazırlanmadığı aksine, her alandan öğrencinin, İngilizce bilimsel bir metni okuyup/ dinleyip anlayabilmesi ve kendisinin de yazarak/ konuşarak bilimsel bir metin üretebilmesi için gerekli bilgilerin bütüncül bir bakış açısıyla verildiği kaynaklar olarak hazırlandığı görülmektedir. Diğer bir ifadeyle İngilizce için hazırlanan akademik İngilizce materyallerinin, bir öğrencinin özellikle akademik üretim (yazma ve konuşma) becerilerinde en çok işine yarayacak dilbilgisini, sözcük bilgisi, yazım-noktalama kurallarını ve uygun akademik söylem yapısını öğretmeye odaklandığı görülmektedir.

Akademik Türkçenin sözcük varlığı ile ilgili dile getirilen birincil sorun, sözcük varlığı listelerinin "eksikliği" olmuştur. Ancak, burada bir noktanın açıklığa kavuşturulması gerekmektedir: Akademik Türkçe öğretiminde, alana yönelik terim listelerine değil (bu listeler özel amaçlı Türkçe öğretimi için gereklidir); öğrencilerin akademik dil kullanımında ihtiyaç duydukları *gerekleştirme, karşılaştırma, neden-sonuç ilişkisi kurma, örnekleme, açıklama, üstsöylemsel düzenlemeler yapma* gibi eylemlerde sıklıkla kullanılan dil yapılarının listeleri olmalıdır.

Doğrudan akademik Türkçe eğitimi ve öğretimi ile ilgili olmasa da dil merkezlerine "öğretim üyesi" kadrolarının verilebilmesine yönelik olarak, ilgili kurumlarla iletişime geçilip gerekli yasal düzenlemelerin yapılmasının hem genel hem de özel amaçlı Türkçe öğretimine yönelik çalışmaların daha etkili olmasına neden olacağı düşünülmektedir.

4.2 Sonuçlar

Bu çalışmada elde edilen bulgular sonucunda, var olan akademik Türkçe dil setlerinin öğrencilerin ihtiyaçlarını karşılamadığı, dört temel dil becerisini destekleyen yeni ders materyallerine ihtiyaç olduğu görülmüştür. Bu materyaller, Türkçenin bilim dili olarak nasıl kullanılacağını gösteren güncel bilgilerle ve bu bilgilerin üretim becerilerini geliştirmeye yönelik etkinliklerle ve alıştırmalarla zenginleştirilmelidir. Ayrıca, dijital materyallerin de üretilmesine önem verilmelidir. Bu materyallerin hazırlanması için öğretmenlerin, alan uzmanlarının ve öğrencilerin görüşlerinin alındığı ayrıntılı *ihtiyaç analizleri* yapılmalı ve yabancı dil olarak akademik Türkçe öğretimine yönelik bir *öğretim programı* hazırlanmalıdır.

Öğretim programının hazırlanmasında, farklı disiplinlerden gelen alan uzmanlarından yardım alınmalıdır. Oluşturulacak ekipte, Türkçeyi yabancı dil olarak öğreten öğretmenler, bu alanda bilimsel çalışmalar yürüten akademisyenler, ölçme değerlendirme uzmanları, eğitim psikolojisi alanında çalışan uzmanlar da bulunmalıdır.

Akademik dilin en temel belirleyicilerinden biri kuşkusuz dilbilgisidir: Kullanılan dil yapıları, metnin akademik olup olmadığının göstergesidir. Bu nedenle, akademik Türkçe ders materyalleri incelendiğinde materyallerin, dilbilgisi açısından yetersiz kaldığı görülmektedir. Bağlantılı olarak da akademik Türkçe dilbilgisinin pekişmesi için dilbilgisine yönelik etkinlik ve alıştırmalar da ihtiyacı karşılamamaktadır.

Akademik Türkçe dersleri ve ölçme değerlendirme ile ilgili olarak, sınavlarının kapsam ve değerlendirme ölçütlerinin standartlaştırılması gerekmektedir. Bunun için bir akademik Türkçe müfredatına ihtiyaç vardır. Böylece, öğrencilere neyin, ne kadar öğretilip neyin ölçüleceği daha açık hale gelecektir. Ayrıca, ders materyallerinde ölçme değerlendirme bölümlerinin geliştirilmesi gerekmektedir.

Akademik Türkçe derslerinde okuma ve yazma becerilerinin geliştirilmesi için öğrencilere okutulacak metinlerin tema bazlı olmaktan çıkarılıp tür bazlı olması gerekmektedir. Bu sayede, öğrenciler farklı türlerdeki akademik metinleri tanıma ve anlama becerilerini geliştirebilirler. Akademik yazmanın gelişmesi için ise öğrencilere, derslerde ele alınan metin türlerine ait aşamalı yazma çalışmalarının yaptırılarak bu aşamaların pekiştirilmesi önemlidir. Bu şekilde, öğrenciler türe aşinalık sağlayarak akademik metin yazma becerilerini geliştirebilirler.

İhtiyaç analizinin yapılması, var olan materyallerin ölçme ve değerlendirme açısından değerlendirilmesi, akademik Türkçe için hazırlanmış bir müfredat programının oluşturulması ve akademik Türkçe kurslarının C1 seviyesinden sonra değil, daha erken bir seviyeden itibaren verilmesi, akademik Türkçe öğretiminin iyileştirilmesi için gerekli olan diğer noktalaradır.

4.3 Öneriler

Yapılan alanyazın incelemeleri ve Çalıştay verileri sonucunda, Akademik Türkçe eğitiminde öğrenci ihtiyaçlarını karşılamak ve bu alanda etkinliği arttırmak amacıyla aşağıdaki önlemlerin ivedilikle alınması önerilmektedir:

1) *Kapsamlı Öğretim Programı Geliştirme*: Akademik Türkçenin yabancı dil olarak etkili bir şekilde öğretilmesi için disiplinler arası bir yaklaşımla kapsamlı bir öğretim programının geliştirilmesini gereklidir. Bu program, öğrencilerin dil becerilerini geliştirmeye, akademik metinleri anlama ve yazma becerileri kazandırmaya ve Türkçenin bilim dili olarak kullanımına ilişkin farkındalık kazandırmaya odaklanmalıdır.

2) *Ayrıntılı İhtiyaç Analizleri*: Öğrenci, öğretmen ve alan uzmanlarının görüşleri temelinde ayrıntılı ihtiyaç analizlerinin yapılması, programın ve materyallerin ihtiyaca yönelik hazırlanmasını sağlayacaktır. Bu tür ayrıntılı ihtiyaç analizleri, öğretim programının ve materyallerinin eksikliklerini ve güçlü yönlerini ortaya çıkaracak, bu doğrultuda iyileştirmeler yapılmasına olanak sağlayacaktır.

3) *Yenilikçi Eğitim Materyalleri ve Dijital Araçların Entegrasyonu*: Eğitim materyallerinin çağdaş ihtiyaçlara uygun olarak yeniden tasarlanması ve yapay zekâ gibi dijital araçların entegrasyonu, öğrenme sürecini zenginleştirecektir.

4) *Öğretmenlere ve Öğretim Elemanlarına Yönelik Hizmetiçi Eğitimler*: Akademik Türkçe dersi veren/verecek öğretmen ve öğretim elemanlarına ders içeriği geliştirme, soru hazırlama, ölçme ve değerlendirme konularında sürekli hizmetiçi eğitimlerin verilmesi, öğretim kalitesini arttıracaktır.

5) *Tez Yazımında Türkçenin Teşviki ve Akademik Türkçe Dersi Zorunluluğu*: Türkçenin bilim dili olarak kullanımının yaygınlaştırılması için uluslararası öğrencilere tezlerini Türkçe yazmaları⁵ yönünde teşvikler sunulmalı ve üniversite eğitimine başlayacak uluslararası öğrencilere Akademik Türkçe

⁵ Bölümlerinin eğitim dili Türkçe olanlar için.

dersini alma zorunluluğu getirilmelidir. Özellikle bölümlerine gitmeden önce öğrencilerin akademik Türkçe derslerini almaları, hazırbulunuşluklarını arttıracaktır.

6) *Standart Ölçme ve Değerlendirme Rubrikleri*: Akademik Türkçe dersi için standartlaştırılmış ölçme ve değerlendirme kriterlerinin oluşturulması, değerlendirme süreçlerinin objektifliğini ve güvenilirliğini arttıracaktır.

7) *Örnek Sınav Uygulamaları*: Akademik Türkçe öğretimi için örnek sınav uygulamalarının hazırlanması, öğrencilerin sınavlara hazırlık süreçlerine destek olacak ve öğretmenler için önemli bir rehber niteliği taşıyacaktır.

Kaynakça

- Albayrak, R. (2013). *Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde gereksinim çözümlemesi: Kara Kuvvetleri lisan okulundaki misafir askeri personele ilişkin bir uygulama örneği* (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). İstanbul Üniversitesi.
- Arat, E. (2022). *Özel amaçlı Türkçe öğretiminde ihtiyaç analizi, materyal örnekleri ve terimler sözlüğü: askeri Türkçe* (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Kocaeli Üniversitesi.
- Bailey, S. (2024). *The Essentials of Academic Writing for International Students*. Routledge.
- Bakırdöğen, M. (2022). *Erciyes üniversitesi, İstanbul Üniversitesi ve Gazi Üniversitesi akademik Türkçe kitap setlerinin okuma metinleri ve etkinliklerinin incelenmesi* (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi.
- Bolen, J. (2024). *Master Academic English: Essential Vocabulary, Reading Comprehension & More (A+ English for Advanced)*.
- Chazal., E. ve Hughes J. (2020). *Oxford EAP Elementary: A course in English For Academic Purposes A2*. OXFORD.
- Chazal., E. ve Rogers L. (2020). *Oxford EAP: A course in English For Academic Purposes B1+, B2, C1*. OXFORD.
- Çangal, Ö. ve Yörüşün, S. (2017). Özel amaçlı Türkçe öğretimi ders kitabı önerisi: bankacılık Türkçesi. *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim Dergisi*, 6(4), 2669-2693.
- Çiftler, F. (2022). *Akademik Türkçe için alanlara özgü oluşturulan kelime listelerinin internet tabanlı kullanımı üzerine bir araştırma* (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Yıldız Teknik Üniversitesi.

- Çiftler, F. ve Aytan, T. (2019). Yabancılar için akademik Türkçe kitapları üzerine bir inceleme. *International Journal of Languages Education and Teaching*, 7(4), p. 75-91.
- Demir, D. (2017). *Uluslararası öğrencilerin akademik Türkçe ihtiyaçları* (Yayımlanmamış Doktora Tezi). Hacettepe Üniversitesi.
- Demiriz, H. N. ve Okur, A. (2019). Türkçe öğretiminde yazma öğretimine akademik Türkçe aşamasında yabancı öğrenciler üzerinden bir bakış. *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, 7(2), 436-449.
- Dolmacı, M. ve Ertaş, A. (2016). Developing a textbook-based academic Turkish wordlist. *International Conference on Teaching and Learning English as an Additional Language*, GlobELT 2016, Antalya, Turkey.
- Dummett., P. ve Hird J. (2020). *Oxford EAP Pre-Intermediate/B1: A course in English For Academic Purposes*. OXFORD.
- Ekmekçi, V. (2017). *Yabancılara Türkçe öğretiminde akademik okuryazarlık öğretimine yönelik bir eylem araştırması* (Yayımlanmamış Doktora Tezi). Erciyes Üniversitesi.
- Eroğlu, S. (2022). *Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenen öğrencilerdeki akademik Türkçe söz varlığı ile akademik Türkçe ders kitaplarındaki söz varlığı* (Yayımlanmamış Doktora Tezi). Sakarya Üniversitesi.
- Fidan, D. ve Arat, E. (2023). Yabancı uyruklu askerlere Türkçe öğretimi: üç dilli askeri terimler sözlüğü (Türkçe-Araçpa-İngilizce) ve ders materyali. (Ed.) E. Bozok; A. M. Şahin; U. Işık; Yıldız, M. ve H. Körpe. *Türk Harp Dili ve Edebiyatı Sempozyumu Bildiri Kitabı*. Milli Savunma Üniversitesi Yayınları. 125-144.
- Güleç, F. (2022). Özel amaçlı dil öğretimi misafir askerî personele Türkçe öğretimi örneği. *Edebiyat Bilim*, 65-89.
- Herbert, A.J. (1965). *The Structure of Technical English*, London: Longman.
- Hewings, M. ve Thaine, C. (2012). *Cambridge Academic English: An Integrated Skills Course for EAP*. Cambridge University Press.
- Kara, M. ve Ulutaş, M. (2019). Yabancılara özel amaçlı Türkçe öğretimi: İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesinde öğrenim gören yabancı uyruklu öğrenciler için ilk 1000 sözcük listesi önerisi. *Bayburt Eğitim Fakültesi Dergisi*, 14(28), 467-500.
- Karagöl, E. (2018). *Akademik yazma açısından lisansüstü tezler* (Yayımlanmamış Doktora Tezi). Gazi Üniversitesi.
- Kocaman Gürata, E. (2022a). *Uluslararası öğrencilere Türkçe akademik yazma öğretiminde kullanılan ders malzemelerinin değerlendirilmesi* (Yayımlanmamış Doktora Tezi). Hacettepe Üniversitesi.

- Kocaman Gürata, E. (2022b). Uluslararası Öğrencilerin Türkçe Akademik Yazma İhtiyaçlarına İlişkin Uzman Görüşleri. *Hacettepe Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Dergisi*, 36, 193-223.
- Konyar, M. (2019). *Uluslararası öğrencilerin akademik Türkçe ihtiyaç analizi ve örnek ders içeriği* (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi.
- Küçük, F. (2017). *Yabancı dil olarak Türkçede akademik yazma becerilerinin değerlendirilmesi* (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Boğaziçi Üniversitesi.
- Özdemir, E. (2021). *Erciyes Üniversitesi ve İstanbul Üniversitesi akademik Türkçe kitap setlerinin dinleme ve yazma etkinlikleri açısından incelenmesi* (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi.
- Samim, M.O. (2022). *Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde akademik yazma becerisinde karşılaştıkları sorunlar (Afganistan örneği)*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Sakarya Üniversitesi.
- Sayar, E. (2023). *Uluslararası öğrencilere yönelik akademik Türkçe söz varlığının tespiti*. (Yayımlanmamış Doktora Tezi). Hacettepe Üniversitesi.
- Seyedi, G. (2019). *Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde akademik yazma öğretimi* (Yayımlanmamış Doktora Tezi). Hacettepe Üniversitesi.
- Şen, E. (2015). *İktisadi ve İdari Bilimler Türkçesinin incelenmesi ve yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde kullanımı* (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Dokuz Eylül Üniversitesi.
- Taştekin, A. (2017). Türk silahlı kuvvetlerinin uygulamaları kullanım anadili Türkçe olmayanlara Türkçe öğretimi. *International Journal of Social Sciences and Education Research*, 3(1), 171-183.
- Temizyürek, F., Çangal, Ö. ve Yörüsün, S. (2015). Yabancılarla Türkçe öğretiminde iş Türkçesi öğretim programı ders kitabı ve terimler sözlüğü denemesi bankacılık örneği. *Zeitschrift für die Welt der Türken/Journal of World of Turks*, 7(2), 87-111.
- Temur, N., Parlak, H. Yeşilyurt, Ş. ve Haykır, T. (2017). *Geleceğin Mühendisleri İçin Çok Dilli Mesleki Yabancı Dil Eğitimi Türkçe A1/A2*. Gazi Üniversitesi Yay.
- Tok, M. (2012). *Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde akademik yazma becerilerinin geliştirilmesine yönelik uygulamalı bir çalışma* (Yayımlanmamış Doktora Tezi). Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi.
- Tüfekçioğlu, B. (2018). *Yabancı dil olarak akademik Türkçe: Sosyal bilimlerde akademik ve teknik söz varlığı* (Yayımlanmamış Doktora Tezi). Hacettepe Üniversitesi.

- Vergili, Y. E. ve Haykır, T. (2023). Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde akademik Türkçe-iş Türkçesi bibliyografyası ve üzerine bir inceleme. *Aydın TÖMER Dil Dergisi*, 8(2), 359-392.
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2008). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri*. (6. Bas- kı). Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Yılmaz, İ. (2017). Opinions of Turkish as a foreign language learners on academic Turkish. *Advances in Language and Literary Studies*, 8(2), 180-189.
- Yılmaz, K. (2022). *İki dilli Türk öğrenciler için akademik Türkçe dersinin geliştirme ve değerlendirme çalışması* (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Bahçeşehir Üniversitesi.
- Yılmaz, F. ve Konyar, M. (2017). Turkish Academic Language Needs Analysis In Teaching Turkish As A Foreign Language. *International Journal of Language Academy*, 5(4). 223-233.
- Yurdakul Güde, C. (2019). *Yabancı dil olarak Türkçenin öğretiminde akademik yazmaya yönelik bir içerik önerisi* (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Gazi Üniversitesi.

Extended Summary

In recent years, the necessity of "Academic Turkish" courses has emerged due to the increasing number of international students pursuing graduate studies in Turkey. These students often face challenges in their academic endeavors, such as coursework and thesis writing, due to inadequate academic Turkish skills. Yılmaz and Konyar (2017) highlighted that many international students fail or even drop out due to these difficulties. To address this issue, the "Academic Turkish" course was made mandatory for YTB (Presidency for Turks Abroad and Related Communities) scholarship students in 2018, requiring them to complete a 140-hour course upon receiving their C1 certificate. Despite YÖK's (The Council of Higher Education) 2019 regulation encouraging universities to offer elective Academic Turkish courses, these courses are not uniformly or systematically implemented across all Turkish universities. On the other hand, international students have access to limited academic Turkish course materials in terms of both quantity and content: It is evident that there are "Academic Turkish" textbooks prepared by Gazi, Istanbul, and Erciyes Universities as course materials. However, these textbooks are specifically tailored for natural sciences, social sciences, and health sciences. Therefore, they currently resemble materials designed more for special purposed Turkish.

1.1. Aim

The aim of this paper is to classify and report data on the issues, opinions, and solution suggestions regarding Academic Turkish discussed at the "Workshop on Teaching Academic Turkish to Foreigners," held in collaboration with the Kocaeli University Language Teaching Practice and Research Center (DİLMER), Faculty of Education, Kocaeli Municipality, and International Student Association on June 1-2, 2023.

1.2. Problem

In accordance with the aforementioned objective, answers have been sought into the challenges experienced within "Academic Turkish" instruction in Turkey, with attention directed towards the following enumerated subcategories. Corresponding solutions have been formulated:

1. *Materials* in Academic Turkish Education,
2. *Assessment* in Academic Turkish Education,
3. *Teaching Reading and Writing Skills* in Academic Turkish Education,
4. *Teaching Speaking and Listening Skills* in Academic Turkish Education,
5. *Teaching Grammar and Vocabulary* in Academic Turkish Education,
6. *Curriculum* in Academic Turkish Education,
7. *Awareness* in Academic Turkish Education.

2. METHOD

The study employed document review methods, analyzing final reports from various workgroups at the “Teaching Academic Turkish to Foreigners Workshop” held on 1-2 June. Data was collected through literature review and the "idea tray method," where participants discussed the positive and negative aspects of each topic and provided suggestions.

3. FINDINGS

This study aims to classify and report data on the issues, opinions, and solution suggestions regarding "Academic Turkish" discussed during the Workshop. It presents positive perspectives and proposals for addressing shortcomings related to *materials*, *assessment and evaluation*, *teaching of reading and writing skills*, *teaching of speaking and listening skills*, as well as *teaching grammar and vocabulary*. Finally, participants' views on *curriculum* and *awareness* topics are also evaluated.

Positive perspectives of *materials* included the availability of academic Turkish textbooks tailored to different fields (social, natural, and health sciences), supporting four basic skills, and including scientific texts and terminology. Negative aspects highlighted the need for more diverse and integrated materials to support four basic skills, standardization of materials, lack of assessment sections, insufficient process-based writing instruction, and need for teacher training on material usage.

Positive perspectives of *assessment* were the use of alternative assessment tools like portfolios and presentations, raised awareness with the Workshop, and potential support from institutions like YTB and Yunus Emre Institute. Negative perspectives included a lack of standardization in what and how to assess, insufficient teacher knowledge on assessment, absence of specific assessment materials for academic Turkish, and need for standardized assessment rubrics.

Positive perspectives of *teaching reading and writing* skills included well-structured reading texts benefiting writing processes, selection of current reading materials contributing to general knowledge, and support for academic discourse starting from B levels. Negative perspectives highlighted the lack of critical reading strategies, insufficient teacher training on academic reading, and inadequate resources for academic writing.

Positive perspectives of *teaching speaking and listening* skills included the availability of academic listening materials, use of authentic content, participation in academic events, and enhanced technological infrastructure post-pandemic. Negative perspectives were the lack of standardized duration for skills, need for technical infrastructure and financial support, and inconsistent assessment of speaking and listening skills.

Positive perspectives of *teaching grammar and vocabulary* included the availability of academic Turkish sets covering different fields, inclusion of important language structures, and existence of glossaries. Negative perspectives highlighted insufficient course duration for comprehensive grammar

teaching, lack of standardized vocabulary lists, and insufficient teacher training on academic language structures.

There is a need for a standardized "Academic Turkish Curriculum" to eliminate differences between language centers and ensure systematic teaching from B1 levels, integrating academic language gradually, and focusing on scientific discourse.

4. DISCUSSION AND RESULTS

4.1. Discussion

Based on literature reviews and the findings of this study, it is observed that there is insufficient research in the field of Academic Turkish. Although studies on academic Turkish started in 2012, the first study on English for special purposes was the study titled "The Structure of Technical English" published by Herbdert (1965).

In the literature, there is no consensus regarding when students should start learning Academic Turkish. While Yılmaz and Konyar (2017, p.232) argue that this education should be provided gradually starting from A2 level, Yılmaz (2017, p.188) suggests that it should be provided after B2 level. Acquiring Academic Turkish skills is a process similar to acquiring general Turkish language skills. Therefore, it seems reasonable for Academic Turkish courses to be offered in conjunction with general Turkish language courses starting from the beginner level. However, this requires a complete review and updating of course materials.

One of the questions that needs to be answered in terms of Academic Turkish courses is whether these courses should be taught by specialized teachers in the field of teaching Turkish to foreigners, or whether academics in the departments where students study. The confusion here arises from the misinterpretation of the terms "Academic Turkish" and "Professional Turkish": Academic Turkish courses should be taught by teachers who teach Turkish as a foreign language, as these courses aim to teach students how to encode/produce and decode /analyze academic texts in Turkish, and to transform this knowledge into acquisition throughout the process.

Teachers who will teach Academic Turkish courses also need to specialize within their field because both the content and the teaching methods and techniques for Turkish courses intended for general purposes and those intended for academic purposes are different from each other. Therefore, academic staff who will actually teach Academic Turkish courses also need to receive training on academic text production processes and the use of Turkish in these processes.

In recent years, with the distinction between Academic Turkish and Professional Turkish being recognized in the Turkish language, research and publications in the field of Professional Turkish have

also been observed. Some of these research and publications include: Military Turkish (Albayrak, 2013; Taştekin, 2017; Güleç, 2022; Arat, 2022; Fidan and Arat, 2023), Turkish for Economic and Administrative Sciences (Şen, 2015); an attempt at a curriculum, textbook, and terminology dictionary based on the example of banking (Temizyürek et al., 2015), a proposed textbook for banking Turkish (Çangal and Yörüşün, 2017), a word list for students of economic and administrative sciences (Kara and Ulutaş, 2019), and professional Turkish for engineers (Temur et al., 2017). It is noteworthy that the majority of studies on Professional Turkish are focused on Military Turkish.

The primary concern regarding the lexicon of academic Turkish revolves around its perceived "incompleteness." However, a clarification is warranted here: in the realm of academic Turkish teaching, the focus should not solely be on domain-specific terminologies (which are essential for the special purposed Turkish teaching); rather, there should be lists of language structures frequently used in academic discourse, such as justification, comparison, cause-and-effect relationships, exemplification, explication, and meta-discursive arrangements.

4.2. Results

Based on the findings obtained in this study, it is evident that existing academic Turkish materials do not satisfy the needs of students, and there is a need for new course materials that support the four basic language skills with extensive exercises and activities. Additionally, emphasis should be placed on the production of digital materials. Detailed needs analyzes should be conducted for the preparation of these materials.

A curriculum should be developed for teaching academic Turkish as a foreign language. In preparing this curriculum, assistance should be sought from experts in various disciplines.

Academic Turkish course materials are insufficient in terms of academic grammar and do not fulfill the need for grammar-focused activities and exercises to reinforce language proficiency. In regards to academic Turkish courses and assessment, the scope and criteria for evaluation of both exams and materials need to be standardized.

To enhance reading and writing skills in academic Turkish courses, texts assigned to students should transition from being theme-based to genre-based. This approach enables students to develop their skills in recognizing and comprehending various academic text genres. Moreover, offering academic Turkish courses not only after the C1 level but also at an earlier stage (beginning from A2 level) is another point essential for the improvement of academic Turkish teaching.

4.3. Suggestions

Based on the literature reviews and Workshop data, the following measures are recommended to be promptly taken to meet student needs and enhance effectiveness in academic Turkish teaching:

- Following detailed needs analyses, a comprehensive academic Turkish teaching curriculum should be developed. Additionally, educational materials should be modernized to align with contemporary needs through the integration of innovative teaching materials and digital tools.
- In-service training should be provided for teachers and academic staff to support them in implementing effective teaching strategies and developing appropriate educational materials.
- In departments or programs where the medium of instruction is Turkish, it is advisable to introduce a mandatory academic Turkish course for both undergraduate and graduate studies. Additionally, requiring students in these programs to write their theses in Turkish would be essential to promote Turkish as the language of science.
- Standard measurement and evaluation rubrics should be established to ensure consistent assessment practices across academic Turkish programs.
- Sample exam practices should be provided to support both students and teachers in their preparation for exams, thereby enhancing their readiness for assessment processes.

These measures aim to address the current shortcomings in academic Turkish education and enhance the overall effectiveness of teaching Turkish as an academic language to international students.